Editorial

From Food Security to Nutrition Security: Isn't It Time to Rethink Our Health Priorities?

Azadeh Najarzadeh [1]✉

[1] Research Center for Food Hygiene and Safety, School of Public Health, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd, Iran
[2] Department of Nutrition, School of Public Health, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd, Iran

✉ **Corresponding author:**
Research Center for Food Hygiene and Safety, School of Public Health, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd, Iran
Department of Nutrition, School of Public Health, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd, Iran

Email:
azadehnajarzadeh@gmail.com
Tel: +989122022817
Postal Code: 8915173160

Received: 28 Jan 2026
Revised: 28 Jan 2026
Accepted: 29 Jul 2026

How to Cite This Article:
Najarzadeh A. From Food Security to Nutrition Security: Isn't It Time to Rethink Our Health Priorities. J Shahid Sadoughi Uni Med Sci 2026; 34(8): 10502-503.

Doi: 10.18502/ssu.v34i8.23211

This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 Unported License which allows users to read, copy, distribute and make derivative works for non-commercial purposes from the material, as long as the author of the original work is cited properly.

Abstract

Dear editor

Health crises don't always start with an outbreak. Sometimes they creep in quietly, at the family dinner table. That's what's happening right now under economic pressure and it's not just that people can afford less food. It's that the quality of what millions of people eat is slowly eroding, and we won't see the real cost until years from now, in clinics, in hospitals, in falling public health indicators. For decades, the main worry was simple: enough calories for everyone. But "food security" in that narrow sense isn't the right lens anymore. What matters now is "nutrition security" whether people can actually afford a diet that's healthy, varied, safe, and decent in quality, not just filling. Seen this way, inflation becomes a genuine public health threat. As dairy, fruit, vegetables, fish, and legumes quietly disappear from household shopping baskets, people aren't necessarily going hungry their stomachs are full, but their cells are starving. This is the paradox behind "hidden hunger": food poverty today looks less like thinness and more like a mix of micronutrient deficiency, excess weight, and chronic disease. The stakes are highest in pregnancy, childhood, and adolescence, when diet quality shapes a person's health, cognitive ability, and disease risk for life so today's economic squeeze can echo into the next generation. ‹he burden isn't shared equally: low-income families, children, older adults, and the chronically ill bear the brunt. That makes nutrition security a matter of fairness, and a call for research that bridges nutrition, economics, and policy.

[Downloaded from jssu.ssu.ac.ir on 2026-11-21]
[DOI: 10.18502/ssu.v34i8.23211]

از امنیت غذایی تا امنیت تغذیه‌ای؛ آیا زمان بازتعریف اولویت‌های سلامت فرا نرسیده است؟

آزاده نجارزاده، مرکز تحقیقات سلامت و ایمنی غذا، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی، یزد، ایران
گروه تغذیه، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی، یزد، ایران

ارجاع: آزاده نجارزاده. از امنیت غذایی تا امنیت تغذیه‌ای؛ آیا زمان بازتعریف اولویت‌های سلامت فرا نرسیده است؟. دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد. ۱۴۰۵؛ ۳۴ (۷): ۹۷-۱۰۳۹۴.

سخن سردبیر

بحران‌های سلامت، همیشه با ظهور یک عامل بیماری‌زا آغاز نمی‌شوند. گاهی یک بحران، بی‌صدا و تدریجی، از جایی آغاز می‌شود که کمتر به آن توجه می‌کنیم؛ از سفره خانواده‌ها. آنچه امروز در سایه فشارهای اقتصادی در حال رخ دادن است، تنها کاهش قدرت خرید نیست، بلکه تغییر آرام کیفیت رژیم غذایی میلیون‌ها نفر است؛ تغییری که پیامدهای آن، سال‌ها بعد در درمانگاه‌ها، بیمارستان‌ها و در کاهش شاخص‌های سلامت عمومی آشکار خواهد شد. در دهه‌های گذشته، دغدغه اصلی بسیاری از کشورها تأمین غذای کافی برای جمعیت بود. اما امروزه مسئله اساسی، دیگر صرفاً «امنیت غذایی» به مفهوم دسترسی به کالری کافی نیست؛ بلکه «امنیت تغذیه‌ای»؛ یعنی توان واقعی افراد برای دسترسی پایدار به یک رژیم غذایی سالم، متنوع، ایمن و باکیفیت است که بیشتر اهمیت دارد. این تغییر نگاه، صرفاً یک جابه‌جایی واژگان نیست؛ بلکه بازتاب تحولی عمیق در فهم ما از رابطه میان تغذیه، اقتصاد و سلامت است. اینجاست که تورم اقتصادی، به یکی از مهم‌ترین تهدیدهای سلامت عمومی تبدیل می‌شود. اثر واقعی تورم را نباید تنها در افزایش قیمت مواد غذایی جست‌وجو کرد، بلکه باید آن را در کاهش توان خانوارها برای انتخاب غذاهای سالم دید. هنگامی‌که لبنیات، میوه، سبزی، ماهی، حبوبات یا منابع باکیفیت پروتئین، به تدریج از سبد غذایی خانوار حذف می‌شوند، جامعه الزاماً گرسنه‌تر نمی‌شود؛ اما رژیم غذایی آن فقیرتر می‌شود و در واقع می‌توان گفت اگر چه سیری شکمی وجود دارد ولی سیری سلولی رنگ باخته است. شاید بزرگ‌ترین هزینه تورم، کاهش مقدار غذا نیست؛ بلکه افت کیفیت تغذیه می‌باشد. این واقعیت، یکی از پارادوکس‌های مهم سلامت در قرن بیست‌ویکم را شکل داده است. امروزه فقر غذایی، بیش از آنکه با لاغری شناخته شود، با هم‌زیستی کمبود ریزمغذی‌ها، اضافه‌وزن و بیماری‌های مزمن همراه است. رژیم‌های غذایی ارزان، سرشار از انرژی که عمدتاً از چربی‌ها و کربوهیدرات‌ها به‌دست می‌یابد، اما فقیر از نظر ارزش تغذیه‌ای، به گسترش پدیده‌ای انجامیده‌اند که از آن با عنوان «گرسنگی پنهان» یاد می‌شود؛ وضعیتی که در آن بدن از کالری اشباع، اما از مواد مغذی ضروری (عمدتاً پروتئین، ویتامین‌ها و املاح) محروم است. اما مهم‌ترین پیامد این تغییر، در آینده خود را نمایان می‌سازد. شواهد علمی امروز به‌روشنی نشان می‌دهد که کیفیت تغذیه در دوران بارداری، کودکی و نوجوانی می‌تواند مسیر سلامت، توان شناختی، بهره‌وری اقتصادی و خطر ابتلا به بیماری‌های مزمن را در سراسر زندگی تحت‌تأثیر قرار دهد. از این منظر، تورم اقتصادی نه‌تنها الگوی مصرف امروز را تغییر می‌دهد؛ بلکه می‌تواند زیربنای زیستی و انسانی توسعه فردا را نیز دگرگون کند. هر تصمیم اقتصادی که کیفیت تغذیه نسل امروز را کاهش دهد، در واقع بر سلامت نسل آینده نیز اثر خواهد گذاشت. از سوی دیگر، تورم صرفاً یک چالش اقتصادی نیست؛ آزمونی برای عدالت در سلامت است. فشار اقتصادی، همه گروه‌های اجتماعی را به یک اندازه تحت‌تأثیر قرار نمی‌دهد. خانوارهای کم‌درآمد، کودکان، سالمندان و بیماران مزمن بیش از دیگران در معرض کاهش کیفیت رژیم غذایی قرار می‌گیرند. ازاین‌رو، امنیت تغذیه‌ای نه فقط یک مسئله فردی، بلکه شاخصی از عدالت اجتماعی و کارآمدی سیاست‌های عمومی است. به باور نگارنده، یکی از کاستی‌های مهم در سیاست‌گذاری سلامت آن است که امنیت غذایی هنوز عمدتاً از منظر تولید و عرضه غذا ارزیابی می‌شود، در حالی‌که دسترسی اقتصادی به یک رژیم غذایی سالم، باید به یکی از شاخص‌های اصلی توسعه تبدیل شود. افزایش تولید غذا، زمانی به ارتقای سلامت منجر خواهد شد که مردم توان انتخاب و مصرف غذای سالم را نیز داشته باشند. در کنار شاخص‌های مرسوم اقتصادی، «توان دسترسی به رژیم غذایی سالم» یکی از شاخص‌های کلیدی پیشرفت کشور است. این تغییر نگاه، مسئولیت جامعه علمی را نیز تغییر می‌دهد. امروز بیش از هر زمان دیگری، به پژوهش‌هایی نیاز داریم که در مرز میان علوم تغذیه، اقتصاد سلامت، علوم رفتاری و سیاست‌گذاری حرکت کنند؛ پژوهش‌هایی که بتوانند مفهوم «امنیت تغذیه‌ای» را از یک اصطلاح نظری، به ابزاری برای تصمیم‌سازی و اقدام تبدیل کنند. دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی باید فراتر از توصیف مسئله، در طراحی راهکارهای عملی برای کاهش نابرابری‌های تغذیه‌ای، افزایش تاب‌آوری نظام غذایی و ارتقای کیفیت رژیم غذایی جامعه نقش‌آفرینی کنند. مجله دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد نیز خود را بخشی از این رسالت می‌داند. این نشریه از پژوهش‌هایی استقبال می‌کند که با نگاهی میان‌رشته‌ای و مسئله‌محور، بتوانند پیوند میان تغذیه، اقتصاد، عدالت و سلامت را روشن‌تر سازند و شواهدی فراهم آورند که در سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری‌های ملی قابل استفاده باشند. آینده سلامت، بیش از هر زمان دیگری، به کیفیت این گفت‌وگوی علمی وابسته است.

CC BY-NC 4.0

[Downloaded from jssu.ssu.ac.ir on 2026-11-21]
[DOI: 10.18502/ssu.v34i8.23211]